

Vergaderjaar 2023–2024

36 438

Verslag van een werkbezoek aan de Hannover Messe door een delegatie van de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Nr. 1

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK VAN EEN DELEGATIE UIT DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING AAN DE HANNOVER MESSE VAN 16 EN 17 APRIL 2023

vastgesteld 27 september 2023

Een delegatie uit de algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft van zondag 16 tot en met maandag 17 april 2023 een werkbezoek gebracht aan de Hannover Messe. De delegatie bestond uit de leden Amhaouch (CDA) en Klink (VVD).

De Hannover Messe is met 6.500 internationale exposanten de grootste technologische industriebeurs ter wereld. Jaarlijks trekt de beurs meer dan 200.000 bezoekers uit 70 verschillende landen. De Hannover Messe vond plaats van 16 tot en met 21 april 2023 en het motto is «Industrial Transformation – Making the difference». Dit werkbezoek stond vrijwel volledig in het teken van technologische ontwikkelingen van bedrijven en handel. Duitsland is immers met afstand onze belangrijkste handelspartner. Dit is de eerste keer geweest dat Tweede Kamerleden aanwezig waren bij de Hannover Messe. Via dit werkbezoek aan Hannover heeft de delegatie kennis kunnen nemen van de ontwikkelingen voor het Nederlandse bedrijfsleven op het gebied van innovatie en exportpotentieel.

De delegatie dankt alle gesprekspartners en degenen die betrokken zijn geweest bij het organiseren van dit werkbezoek. In het bijzonder wil de delegatie haar waardering uitspreken voor de inzet van de Nederlandse ambassade in Berlijn, specifiek de innovatieraad Bart Sattler en de senior innovatie adviseur Franklin Walvius, bij de voorbereiding van het programma en tijdens het werkbezoek. De hartelijke ontvangst en goede begeleiding van de delegatie hebben in belangrijke mate bijgedragen aan het welslagen van het bezoek.

De aanwezigheid van Nederlandse bedrijven en organisaties op de Hannover Messe laat zien dat Nederland een belangrijke speler is op het gebied van digitale transformatie. Het toont ook aan dat Nederlandse bedrijven en organisaties zich bewust zijn van de snelle ontwikkelingen in

de industrie en actief investeren in nieuwe technologieën om concurrerend te blijven op de wereldmarkt.

De aanwezige bedrijven op de Hannover Messe hebben veelvuldig de waardering uitgesproken dat er interesse was vanuit de Tweede Kamer door fysiek aanwezig te zijn. De delegatie stelt voor dat de commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking jaarlijks een bezoek af gaat leggen aan de Hannover Messe.

Amhaouch
Klink

Zondag 16 april 2023

- Aankomst Hannover treinstation (Hannover Hauptbahnhof).
- Aanwezig bij de openingsceremonie Hannover Messe in Hannover Congress Centrum (HCC).
Hier hebben o.a. Kanselier Olaf Scholz (Duitsland) en President Joko Widodo (Indonesië, partnerland) gesproken. Tijdens de ceremonie werd de HERMES AWARD uitgereikt. De HERMES AWARD is de internationale technologieprijs van de Hannover Messe en wordt elk jaar tijdens het evenement aan één bedrijf uitgereikt. Deze prijs is uitgereikt door de Duitse Minister van Onderwijs en Onderzoek, Bettina Stark-Watzinger. Een van de drie genomineerde bedrijven was ACS Climatics uit Groningen (naast Berkhoff en Bosch). Daarnaast ontving MantiSpectra uit Eindhoven de HERMES AWARD start-up prijs. Hierdoor waren dus twee van de vier genoemde bedrijven op het hoofdpodium tijdens de officiële opening van de Hannover Messe Nederlands.
- Gesprek met Kathleen Hakkel, COO van MantiSpectra en winnaar de HERMES AWARD start-up prijs.

Maandag 17 april 2023

- Ontvangst en rondgang Holland High Tech House.
De delegatie is ontvangen door het Innovatie Attaché Netwerk, en door de FME op het Nederlands paviljoen. Voorts heeft de delegatie een rondgang gekregen bij een selectie van de Nederlandse bedrijven.
- Bezoek en rondgang Nederlands Start- en Scale-up Paviljoen.
De delegatie is ontvangen door Willem Drost (startup coördinator CES) op het start-up/scale-up paviljoen, waar de delegatie in gesprek is gegaan met Nederlandse ondernemers en een aantal showcases heeft gezien.
- Lunch met bedrijfsleven en belangenorganisaties.
De delegatie heeft tijdens de lunch gesproken over actuele ontwikkelingen met onder andere Theo Henrar (FME) Thomas Grosfeld (VNO-NCW), Marc Hendrikse (HTSM) en Mark Helder (Metaalunie).
- Gesprek met Bundestag Abgeordnete Tilman Kuban.
De delegatie heeft gesproken met het lid van de Bondsdag: CDU-politicus Tilman Kuban.
- Bezoek en spreekmoment: Manufacturing-X Transfer Project.
Op het Nederlandse paviljoen wordt een samenwerking tussen Nederland en Duitsland aangekondigd op het gebied van Manufacturing-X. De delegatie heeft een kort afsluitend spreekmoment gekregen.
- Opening Holland High Tech House.
De Minister van EZK heeft het Nederlandse paviljoen geopend en een rondgang gekregen. De delegatie was ook bij de opening van het Nederlandse paviljoen aanwezig.
- Vertrek vanaf Hannover Hauptbahnhof naar Nederland.